

HAPPINESS DEFICIT IN A TURBULENT SOCIETY

SLOTINA-CHORNA Viktoriya

In Happiness And Contemporary Society : Conference Proceedings Volume (Lviv, March, 20-21, 2020). Lviv: SPOLOM, 2020. P. 242-243.

ISBN 978-966-919-593-7

ДЕФІЦИТ ЩАСТЯ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОГО СОЦІУМУ

СЛОТІНА-ЧОРНА Вікторія

// Щастя та сучасне суспільство : збірник матеріалів міжнародної наукової конференції (Львів, 20-21 березня 2020 р.). – Львів: СПОЛЮМ, 2020. – С. 242-243.

ISBN 978-966-919-593-7

SLOTINA-CHORNA Viktoriya

Post-graduate student

Taurida National University Named After V.I. Vernadsky (Kyiv, Ukraine)

HAPPINESS DEFICIT IN A TURBULENT SOCIETY

СЛОТІНА-ЧОРНА Вікторія

Аспірантка

Таврійський національний університет імені Вернадського (Київ, Україна)

ДЕФИЦИТ ЩАСТЯ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОГО СОЦІУМУ

Дефіцит відчуття щастя особаю це реалії сьогодення. Війна, яка триває з 2014 року торкнулася кожної родини. З початку бойових дій приблизно 1500 000 осіб вимушені були переїхати з окупованої частини Криму та Донбасу на мирну частину України. За даними ООН кількість жертв(вбитих та поранених) становить більше ніж 40 000 осіб. Кожна родина, так чи інакше, поранена війною. Здобуття Україною незалежності, дві революції, окупація Криму, війна на сході країни, фінансові кризи, низка реформ. Суспільство постійно лихоманить від очікування поганих новин та невизначеності.

По відношенню до умов соціуму, фахівцями все частіше вживається термін «турбулентність». Запозичений з фізики термін турбулентність, останнім часом набув дуже широкого значення. Вперше термін турбулентність було використано Леонардо да Вінчі для опису характерних рухів рідини, у перекладі позначається як бурхливий, неупорядкований, хаотичний. Зміни суспільно-політичного ладу, трансформація форм власності, розпад старих і формування нових соціальних інститутів спричинили кардинальні перетворення у сфері суспільної свідомості. Найглибші її пласти, які входять у матрицю сприйняття та інтерпретації природного і соціального світу, також зазнають змін. Деградація статусів соціальних груп, розвал нормативно-ціннісної системи, втрата соціальної стабільності відбиваються в суспільній свідомості в узагальнених негативних асоціаціях, пов'язаних з відповідним образом українського соціуму, у депресивному стані соціального самопочуття населення, високому рівні тривожності, поширеності різноманітних фобій. В суспільній свідомості України наразі переважають невизначеність, розгубленість, розчарування, невпевненість, нігілізм, байдужість. Проте особливу тривогу викликають процеси моральної деградації, зростання агресивності, жорстокості й насильства в суспільстві. На цьому тлі відбувається послаблення рівня взаємної довіри та солідарності в соціумі. [1] Перебуваючи постійно у стані очікування поганих новин, громадянам важко відчувати себе щасливими. Про це свідчать останні дослідження проведені організацією об'єднаних націй. Згідно досліджень Україна займає 133 місце рейтингу найщасливіших країн світу. Країни оцінювали, виходячи з таких показників, як ВВП на душу населення, тривалість життя, можливість розраховувати на когось у тяжкий час, сприйняття рівня корупції, поширеність щедрості й наявність свободи в життєвому виборі.

Що ж таке щастя? Відповідь на це питання шукають сучасні філософи, політологи, психологи. Приблизно з другої половини XX сторіччя в роботах гуманістично орієнтованих психологів(А.Маслоу, Р.Мей, Г.Олпорт, Є.Єріксон, К.Роджерс, В.Франкл) з'являються роботи пов'язані з проблематикою щастя. Щастя можна охарактеризувати як психоемоційний стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого задоволення та безмежної радості. А. Маслоу бачив щастя людини у його само актуалізації, шлях до якої лежить крізь задоволення його основних потреб, які мають рівні від більш простих до більш високих, і прагнення до більш високих потреб, як правило, можливо і виникає тільки після задоволення потреб нижчого порядку. В умовах сьогодення дефіцит щастя можна пояснити зосередженістю громадян на задоволенні саме потреб найнижчого ступеня - в їжі та безпеці. [2] Мабуть, це той самий екзистенційний вакуум за В.Франклом, який виявляється у стані нудьги: люди не знають що робити у вільний час. [3] Гаджети замінюють природне людське спілкування, призводячи до душевної порожнечі, а перегляд новин тримає людину у стані постійного очікування свіжої порції негативу. Кожному віку властивий власний колективний невроз, і кожному віку потрібна власна психотерапія, щоб із ним впоратися. Особистості під силу надати найкращі докази унікального людського потенціалу, перетворити особисту трагедію на тріумф, обернути скрутне становище на досягнення.

Надати точне визначення щастя можна відтворивши три екзистенціали людського існування: духовність, свободу і відповідальність. [2]

ЛІТЕРАТУРА

1. Шульга М. Збій соціальної матриці.: монографія. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. 284 с.
2. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу.: Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2016. 159 с.
3. Роменець В. Історія психології XX століття.: Київ «Либідь», 2003. 988 с.